

Raisa Harju

LAUSUNTO 31.12.2009

1(3)

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

oikeusministerio@om.fi

KULUTUSLUOTTOJA KOSKEVAN LAINSÄÄDÄNNÖN KOKONAISUUDISTUS

Oikeusministeriö on pyytänyt (lausuntopyyntö 19.11.2009, OM 12/41/2008, OM031:00/2008)) Keskuskauppakamarin lausuntoa hallituksen esityksen muotoon kirjoitetusta työryhmän mietinnöstä, joka koskee kulutusluottoja koskevan lainsäädännön kokonaisuudistusta. Keskuskauppakamari lausuu asiasta seuraavan.

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan uudistettavaksi kulutusluottoja koskeva kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luku sekä lisäksi esitetään eräitä muutoksia osamaksukaupasta annettuun lakiin (91/1966) ja luottotietolakiin (527/2007). Näiltä osin esitys perustuu pääosin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2008/48/EY kulutusluottosopimuksista ja direktiivi on tarkoitus panna muutoksilla täytäntöön.

Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden luotonantajien rekisteröinnistä sekä muutoksia eräisiin muihin lakeihin. Nämä eivät perustu direktiiviin, vaan ovat puhtaasti kansallista sääntelyä.

Keskuskauppakamari pitää esitystä perusteltuna siltä osin kuin sillä on tarkoitus panna kulutusluottosopimuksia koskeva direktiivi käytäntöön. Eräiltä osin esityksessä on kuitenkin ehdotettu sellaista direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle menevää sääntelyä (gold-plating), jolle ei esityksen perusteluosiossa ole esitetty riittäviä perusteita. Kansalliselle lisäsääntelylle tulisi olla esitettävissä selvä ja aiheellinen tarve, koska se usein myös aiheettomasti lisää yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Soveltamisala (1 §)

Esityksen soveltamisala on direktiivin soveltamisalaa laajempi. Keskuskauppakamari pitää ns. pikavippeihin liittyvien ongelmien vuoksi kannatettavana, että säännöksiä sovellettaisiin myös määrältään pieniin luottoihin.

Määritelmät (6 §)

Keskuskauppakamari ei kannata hyödykesidonnaisten luottojen määritelmän laajentamista yleisluottokortteihin, vaan pitää direktiivissä esitettyä liitännäisen luottosopimuksen määritelmää perustellumpana.

Kuluttajaluoton mainonnassa annettavat tiedot (7 §)

Esityksen tiedonantovelvollisuus olisi direktiiviä laajempi siten, että säännös koskisi myös mainontaa, josta ilmenee ”luottosopimuksen ehtoja koskeva muu tieto”. Keskuskauppakamari ei pidä tätä hyvin yleisluontoista laajennusta tarkoituksenmukaisena ilman, että säännöksen perusteluista ilmenisi, mihin ongelmakohtaan muutoksella haluttaisiin puuttua.

Hyvä luotonantotapa (13 §)

Erityisellä säännöksellä hyvästä luotonantotavasta toteutettaisiin direktiivin johdanto-osassa edellytetyt ”asianmukaiset toimenpiteet vastuullisten käytäntöjen edistämiseksi”. Esitykseen sisältyy joustavan yleislausekkeen lisäksi esimerkinomainen luettelo niistä menettelytavoista, joiden noudattamista luotonantajalta erityisesti edellytetään, jotta toimintaa voidaan pitää hyvän luotonantotavan mukaisena. Keskuskauppakamari toteaa, että tämänkaltaiset joustavat yleislausekkeet edellyttävät säännöksen yksityiskohtaisilta perusteluilta selkeyttä, jotta luotonantaja voisi sen perusteella ymmärtää, mitä häneltä edellytetään. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että säännöksen soveltamisalaa olisi perusteltua laajentaa yksityiskohtaisessa perustelutekstissä siinä määrin, että tarkoituksenmukaisin menettelytapa kussakin tilanteessa estyisi. Tältä osin kyseisen säännöksen yksityiskohtaisia perusteluja ei voida pitää kaikilta osin onnistuneina.

Kuluttajan oikeus maksaa kuluttajaluotto ennen sen erääntymistä (27 §)

Keskuskauppakamari toteaa, että 27.2 §:n perusteluissa mainitut luoton perustamisesta aiheutuvat kustannukset eivät kohdistu käyttämättä jäävään luottoaikaan, kuten direktiivissä edellytetään ja itse pykälässä todetaan, vaan ne liittyvät luoton myöntämishetkeen. Näin ollen pykälän perustelut eivät tältä osin vastaa pykälän sisältöä.

Luotonantajien rekisteröinti

Kansallisten luottomarkkinoiden kehittymisen johdosta ehdotetaan lisäksi säädettäväksi erillinen laki eräiden luotonantajien rekisteröinnistä, jonka mukaan kuluttajaluottoja saisi tarjota vain luotonantajarekisteriin merkitty luotonantaja. Käytännössä tätä sovellettaisiin lähinnä pikaluottoyrityksiin ja rahoitusyhtiöihin, jotka eivät nykyisin kuulu Finanssivalvonnan valvonnan piiriin.

Keskuskauppakamari pitää hyvänä sitä, että rekisteröintimenettelyyn ei ehdotuksen mukaan liity tarveharkintaa, vaan jokainen edellytykset täyttävä elinkeinonharjoittaja olisi merkittävä luotonantajarekisteriin. Keskuskauppakamari pitää tärkeänä sitä, että rekisteröitymisen edellytykset ovat huolella mietityt sekä oikeasuhtaiset ja näin ollen elinkeinovapautta ei kohtuuttomasti kuluttajansuojan nimissä rajoiteta. Esityksessä mainittuja rekisteröitymisen edellytyksiä voidaan pitää siinä määrin selkeinä, että ne ovat hyväksyttävissä.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Pauli K Mattila
Varatoimitusjohtaja